

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegraful este Dumineca si Joi's, la fiecare două săptămâni cu adăsușul Poisôrei — în numărul săptămâna setace în Sabiu la expeditorul noii, preafara la s. r. poste cu bani gât' a prin serisori francate, adresate către expeditor. Pretul prenumeritului pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. n. iar pre o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 69.

ANULU XXIV.

Sabiul 29 Augustu (10 Sept.) 1876.

telelealte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pre unu anu 8 fl. 60. Preo jumătate de anu 4 fl. v. 4. Pentru prima și trei straine pre unu 12 1/2, anu 6 fl. Inseratul se plătesc pentru întâia óra cu 5 1/2, cr. și pentru a treia repere cu 3 1/2, cr. v. n.

Sabiul 29 Augustu.

La anul 1852, scurtu tempu dupa terminarea funestului resbelu civilu, scirea despre venirea junelui si cavale-rescului monarhului in acésta tiéra in estremitatea sudostica a imperiului, electrisase tóte inimile dela celu mai june pâna la celu mai betrânu. Caleatori'a monarchului erá unu triumfu neintreruptu dela o marginie pâna la alta marginie a tierei. Bucuri'a poporului procedea din diverse puncte de vedere, dura era generale. Ea era mare la tiéra si in cetâti in tóte clasele societătiei.

Români transilvani, scapati atunci de curențu de jugulu feudalitătiei, cu reminiscintie vii de alipirea loru cátro dinastia si tronu, in fruntea loru cu unu capu vediutu bisericescu natinalu in frunte, erau mândri ca potu intempińa pre sublimulu si preagratiosulu monarhului, dela a cărui tronu resunase: „Dreptu egalu pentru toti“ si potu prin espressiunea bucuriei loru, fatia la fatia, sa-si depuna omagiele loru, pre cari la vre-o căti-va ani leau sigilatu cu scumpulu sange alu junime loru pre frumósele câmpii a le Italiei. In sperantia gratitudinei si asteptau tempulu favorabilu si de mai mari bunatâti cetatienesci.

Aurora' constituuiala n'a intârziat a se arată. Anul 1860 a prevestit poporului monarhiei o era nouă, er'a in carea sa fia chiamate tóte cát sub prea inalt'a devisa „viribus unitis“ sa conlucre la destinele loru.

Si nu mai departe, in diu'a de anul nou 1861, români din Transilvania sub scutul guvernului Majestaticei Sele, care se nisuiá că spiritul devisei sele sa devina corp, se aduna in congresu natinalu recunoscutu de guvern si deliberéza asupr'a destinelor acestui poporu fára de drepturi in patri'a sea sute de ani, pregatinduse in referintele cele noué date atunci pentru desvoltarea constituuiala ulterioara.

Trecu doi ani de lupa. Viéti'a constituuiala nu-si aflá form'a multiamitóre pentru tóte natinalitătile din tiéra. Trecutulu inca nu se puté impacá cu presentulu, pâna cându in 1863, in Aprile, români sub acel'asi scutu prea inaltu tienu alu doilea congresu alu loru, cărui mai tardiu i urmează deschiderea portilor parlamentare, si români siedu alaturea cu natiniile sorori din tiéra in adunârile cari desbatu despre sórtea tieri.

Unu mare aventu, pentru români, cari de secoli erau instrainati dintre factorii ce numerau politicesce in tiéra. Si cine nu va recunósce, ca in partea cea mai mare avéu sa-lu multiamesca aceluui monarhului, care prin parintesc'a sea intelepciune cautá fericirea poporului de sub sceptrului seu, fára de privire la trecutulu loru.

Dara dile grele au venit u asupr'a monarhiei tocma in tempulu cându desvoltarea mulcomitóre era in cursu desvoltării sele.

Dilele aceste grele, a căroru umbre s'au zarit inca in 1865, au sollicitat cautarea unui modu nou de a impacá pretensiunile, cari inca nu se putura aduce la o armonia definitiva. Desvoltarea constituuiala a monarhiei se pregatea pentru unu stadiu nou, la care ince romanii, ingriigliati de acusatiunea loru cea nouă, n'au fostu ignorati, ci chiamati sa lucre pentru sustinerea loru.

Evenemintele din afara, cari amenintiara monarhia pre dôue teatruri de resbelu, ce e dreptu, n'au fostu mai tari decât credint'a poporului. Români si in aceste au doveditu tradiuiula loruaderintia cáttra dinastia, tronu si patri'a comuna; dar' acelesi eveneminte au pretinsu schimbarea formelor constitutiunali de pâna aci, si anul 1867 ne infatișează o alta stare de lucruri.

Schimbarea acést'a de multi nepreveduta si de fóte puteni nu deștulu de apretiuata pâna in consecuentele ei ulterioare, au confundat armónia de mai nainte intre romani si a induplatu pre multi a se retrage si a se abtiené dela conlucrarea inceputa si incoronata de splendide succese la inceputulu deceniului alu sielela alu seculului nostru.

Urmârile au fostu, ca desvoltarea mai departe a constitutiunismului au trasu cercuri din ce in ce mai restringatore in giurul romanilor si astazi ne vedem, in mare si in micu, redusi la minorităti, incât vocea romanului ierasi abiá se mai pote audí.

In privintia bisericésca ince Maj. Sea care a restituuitu metropoli'a gr. or. inca la 1864, dimpreuna cu regimulu seu a sanctiunatu cea mai liberala constitutiune bisericésca pentru romanii gr. or. din Ungaria si Transilvania.

Eata dara in ce stare ne aflâmu cându dupa 24 ani suntemu in acea fericita pusetiune de a puté intempińa pre parintele patriei in sinulu tieri nostre.

Credint'a tradiuiula a romanului sta neclatita că stanc'a in valurile noianului si astazi. Credint'a acést'a ne da si astazi sperant'a, ca viéti'a constitutiunala sub auspiciole gloriosului tronu, dela care au emanat devisele cele datatore de viéti'a, pentru cetatienii monarhiei nostre nu va remané statiunara, ci in procesulu ei va merge inainte pâna ce diversele popore in armonia deplina se voru vedé multiamite si in pusetiune de a lucrá mai departe spre fericirea loru si spre fericirea patriei comune.

Petrusni de aceste simtieminte patriotice si convinsi, ca cornulu celu bogatu de gratia care prin neoboséla Maj. Sele de unu patrariu de seculu a reversat atâta bunetâti asupr'a poporului si in specialu si asupr'a romanilor, va fi si in viitoru unu isvoru nescatut de fericire pentru toti si pentru tóte: aducem si noi, dupa puterile nostre, tributulu nostru de cetatieni si fi ai patriei comune sublimului Imperatoru si Rege, care si-a consacrato viati'a, din fragede timeretie, pentru fericirea poporului sele.

Tributulu nostru ince sa fia omagiul credintei nostre neclatite, pre care si cu ocasiunea acést'a lu depunem la piciorlele Preainaltului tronu alu Majestaticei Sele.

Dispusestiuni

Pentru festivitătile cu ocasiunea prezentiei Majestaticei Sele ces. reg. apost. a Prea inaltatului Imperatoru si Rege Franciscu Iosifu I. in Sabiu dela 10 pâna la 13 Septembre a. c.

In 10 Septembre 1876 cáttra 7 óre dimineti'a indata ce trenulu care aduce pe Majestatea Sea, atinge tienutulu Sabiului, voru suná clopotele din tóte turnurile bisericesci si tragerea campanelor va durá pâna ce Maiestatea

Sea va sosí si descinde in cortelul la Esceleti'a Sea, dlu comandante militari F. M. Loc. bar. Ringelsheim. La gar'a drumului de feru, care va fi decorata serbatoresce, Majestatea Sea va fi salutat cu totu respectulu de cătra fruntile deregatorielor civile si militare ce petrecu aici.

Dupa ce Majestatea Sea se va indurá a se suí in caret'a ce va sta gata, Inaltu Acela'si va pleca impreuna cu suit'a prin strad'a Elisabetei, pe sub podulu de feru si pre sub turnulu dela svatu cátro locuint'a Sea.

La intrare in strad'a Elisabetei, apoi la frontulu turnului dela svatu la suirea in susu dela podu se voru radicá dôue arcuri de triumfu de flori si frundie. Incependum dela gar'a drumului de feru reunuiile industriale de aici cu standardele loru, scolarii scóleloru de medilou, apoi tiereni din satele vecine imbracati serbatoresce, voru foriná spaliere pre ambele laturi ale drumurilor decorate serbatoresce pâna la edificiul Comandantului.

Dupa ce Majestatea Sea se va asiedia in locuintia, inaltulu cleru, deregatoriele militare si civile intruite inaintea custodiei principali, voru asteptá, ca indurase-va Majestatea Sea sa permita deregatorielor si corporatiunilor a se presentá.

La amédi la 12 óra Majestatea Sea se va indurá a dá audientie.

Insuñările la prea inaltele audiente le va primi la prea inalt'a insarcinare secretariulu aulicu de König la 7, 8 si 9 l. c. in locuint'a sea, cas'a lui Haller (piati'a mare Nr. 17).

Dupa amédi pompierii liberi de aici voru arangia pe piati'a casernei unu exercitu de revista, apoi reunuirea tragatorilor la semnu civil de aici o tragere serbatoresca la loculu de puscatu pentru civili.

Dela 7 1/2 pâna la 10 óre sér'a va urmá o iluminatiune solemna in cetatea intréga.

La 11 Septembre 1876 Majestatea Sea va tiené o revista preste trupe pe piati'a cea mare de exercitie. Sér'a conductu de facile.

La 12 si 13 Septembre 1876 Majestatea Sea va asiste la manevrele ce voru urmá intre Sabiu—Cristianu.

La 9 óre sér'a va pleca Majestatea Sea de aici prin stradele de trecere iluminate serbatoresce cátro gar'a drumului de feru.*)

Revist'a politica.

Venirea cea neasteptata a Majestaticei Sele este, o repetim, o adeverata, dura pré placuta surprindere. Foile din Budapest'a si Vien'a au fostu incunosciutate prin telegrafu despre acestu evenimentu de aici din Sabiu. Loculu celu dintâiu in politic'a esterna lu occupa afacerile orientali. „Prese“ din Vien'a afirma ca puterile garante au intrevenit la Pórt'a pentru unu armistituu de patru septamâni, care are a se estinde si asupr'a Muntenegrului si insurgentilor din Bosnia si Erzegovina.

Refusarea acést'a se tragea la indoiéla dara in momentele din urma afâmu ca Pórt'a totusi a refusat. Seriositatea situatiunei creata prin refusarea acést'a o esplica foile vieneze din unu potopu de depesie primite de Majest. Sea in castrele dela Falisberg in diu'a dela 5 Septembre.

*) Primitu dupa iuchiearea nrului trecutu.

Putieni se mai indoiesc de eventualitatea unui resbelu intre Russi'a si Turci'a. Multi si punu intrebarea ce va face Austro-Ungari'a. Va lupta ea alaturea cu Russi'a? Unii dicu ca acést'a este o cestiune dejá rezolvata. Cu ocazie acést'a inregistru si noi scirea ce se respandesc dela Bucuresci, ca acolo se astépta cătu mai curendu unu marsiu combinat de austriaci si rusi, pentru se dice mai departe ca aceste dôue puteri au convenit a face „ordine“ in Turci'a europeana.

Diurnalistic'a magiara este inca in contr'a unei actiuni comune cu Russi'a. Dilele mai de aproape ne voa chiarificá si in privintia acestoru indoieli cari tienu inca lumea in nedumerire.

Cestiunea complanărei parea ca a pierdutu multu din caracterulu seu acutu prin evenementele ingrijitore ce se petrecu in vecinatatea nostra, dura ea cu tota gravitatea situatiunei incepe de nou sa agite opinionea publica a Austriei. Se audu voci puternice, cari preferu mai bine a inactiva „uniunea personale“ cu tóte consecuentele ei daunóse pentru imperiu decât a mai face concesiuni unguirilor.

In fatia cu acestu torinte publicu press'a oficioasa se nisuesc a invederă desastrele si pericolii ce potu sa provina din uniunea personale.

„Fremden-Blatt“ dela 6 Septembre dice in obiectulu acesta.

Cestiunile cele mari politice, a căroru deslegare e indispensabila se pare ca nu ne preocupa de ajunul atentiu. Decurgerea crisei in orientu, focul ce arde inca in cas'a vecinului, stagnatiunea pre terenulu economicu si in fine reinnoirea complanărei cu Ungaria ce stă la usia putea sa satue si pre celu mai nesatosu politicu, dura lucrul stă altmintrea. Pentru de o parte nu se pote inlaturá crisia economica, ier' de alta complanarea unguirésca destépta temeri de o insarcinare mai apesatore, se arunca in multime devis'a „uniunea personale“. Inainte de a se cunosc punctatiunile complanărei se face incercarea de a se parasi ultinulu petecu alu terenului comunu, a se tâia cele din urma legaturi de unitate si a forma prin acést'a procedura din imperiulu dualisticu de astazi alu habsburgilor dôue imperie, cari in viitoru sa fia impreunate numai prin inaltulu purtatoriu alu Coronei imperiale austriace si regesci unguresci.

Pâna acum credeam, ca ilusiunea pentru uniunea personale pote sa spereze numai in clim'a unguiresca. In Ungaria nu a lipsit nici intr'o perioada, specialu ince dela reinvieră vietiei politice o partida, care vedea scaparea patriei in cea mai stricta executare a uniunii personali. Inca in Martiu se dicea in Ungaria ca totu ce a fostu defectuosu, reu si insuficientu e de adscrisu „influintelor danosne straine“ ale guvernului austriacu. Precându ince scol'a esperientelor săngeróse strafeformă in modu memorabilu sensatiunea, precându insusi Colomanu Tisza resignă la parerile trecutului si intră impreuna cu cei mai buni si destoinici barbati ai partidei sale in mostenirea lui Fr. Deák, se radica deodata in tiéra primitiva a monarhiei, in vechi'a urbe imperiale Vien'a rar'a si nesplacabil'a stri-

gare după „uniunea personale“. Intr’-adeveru raru si neesplacabilu!

Ce idei voru avé ungurii de acésta strigare? Li se va paré că acelora visatori, cari dintr’unu presentu plin de viétia ajungu intre umbrele reinviate ale trecutului. Ei se voru întrebă: Au vienesii o memoria atâtua de scurta încătu uita reminiscintie din 1848? Séu reminiscintie acelui anu viforosu nu ne mai admonéza de stulu de drastic a nu slabí mai tare legaturile de statu intre ambele jumetăti? Asiá se voru întrebă primii politici cari adi că o majoritate imposanta se grupéza in giurulu cabinetului Tisza; dara nu voru lipsí nici acolo cercuri, in cari reinvierea ideei de uniune personale va destuptá unu ecou simpaticu. „Partid’ a din 1848“ anti-austriaca se va bucurá de sucursulu ce-i vine dela austriaci fidel imperiului.

Dara bucuria „tigrilor“ unguresci va fi scurta. Ei ’si voru gresí calcululu, déca voru tiené acestu tipetu personaluniunisticu de ce-va mai multu de cătu o bólă copilarésca politica trecătoare, caci noi nu stámu aici inaintea unei agitatiuni serióse in favorulu uniunei personali. Cu totu strigatulu celu mare pâna acum nu a luatu nici o fractiune de partida cu atâtua mai putienu semburele partidei constituutiunali dorint’ia unei uniuni personali in program’ a sea. Partid’ a constitutiunale e in majoritatea sea precumpunitoré politicesce prea matura decâtua sa aiba intentiunea de a sguduí seriosu la temeliele Austriei puse cu atâtua truda. Ea are conșcientia, ca toti căti mai voru o Austria trebuia sa tienă pre cătu va poté de strictu la acea ce esista, ea cunóisce pericolulu uniunei personali si nu se va amagi asupr’ a insemnateloru schimbári recomandate si e sigura, ca interesele nóstre (austriace) materiale voru câstigá la o deslegare radicale a tuturor relatiunilor austro-unguresci din anulu 1867.

Dar’ chiaru de aru stá lucrulu astfelui, de s’aru si radicá barierele valami la Lait’ a, de aru si vení tempulu lui Saturnu pentru industria nostra (austriaca), totusi acel’ a, care mai are unu semtiu pentru traditiunile austriace si o anima pentru venerabilulu statu imperialu la Dunare, care prin luptele seculari si neobositole staruintie ale predecesorilor nostri in servitiulu culturei a devenitu puternicu — cu unu cuventu acel’ a ce se numesce austriacu nu va voí sa dea lovitur’ a din urma contr’ a unitătiei armatei, contr’ a oficiului esternu comunu. Sa nu credem ca supremulu Domnu militaru va puté paralisá daunele ce provin din desbinarea armatei in döue, ca Imperatulu si Regele va puté face politica intr’ un’ a persóna fără dauna si fără colisiuni intre politic’ a austriaca si ungurésca. Unu dominitoru energetic ab solutisticu aru puté sa resolva acésta problema dupla, dara unu monarchu constituuntalu ce se radiema pre ministerie responsabile cu dreptu de esistintia derivatul din majoritatá parlamentarie, unu atare monarchu va vení curendu in nefiresc’ a situatiune că „Imperatulu“ sa dea resboiu „Regelui“ et viceversa. Si armat’ a desbinata in döue, „imperial“ si „regesc“ , va stá fatia in fatia si va avé sa aplaneze cu săngele seu diferintie intre Imperatulu Austriei si Regele Ungariei. Firesce ca acesta aru fi numai unu casu extremu, dara possibilitatea lui nu se pote tagadui, caci amu vediutu cu fiori ce-va asemene cu acestu casu. Si cu atâtua mai neesplacabilu e, ca devisa „uniune personale“ purcede togm’ a dela acele cercuri, cari odinióra au plansu dupa „unitatea imperiului“. Intr’-adeveru ca preste „uniunea personale“ nu mai duce nici unu drumu indereptu la „unitatea imperiului“, dara sapetoriu mormentului Austriei s’aru puté apucá atunci de lucru, caci nu aru trebui

multu tempu pentru a realisá tristulu cuventu: „Finis Austriae“.

Unu corespondent din Bucuresci scie sa faca interesante impartasiri asupr’ a sörtei ce a avutu memoriu román a cătra puterile semnatari tractatului de Parisu, despre care se facea atâtua sgomotu pe tempulu acel’ a si care a disparutu de odata de pre arena’ politica. Cum afirma acestu corespondentu, Pórt’ a nu a respunsu nici cându la acestu memoriu, dara agentulu román in Constantinopole a primitu instructiunea că nici sa nu insiste prelunga respunsu, de vreme ce ministrul actualu de esterne, Ionescu, nu a stéptă nici unu respunsu la memoriu lui Cogalnicén. Curtiloru europene nu s’au substernutu acestu memoriu nici cându in realitate, fiinduca prim’ a faptă a lui Ionescu erá sa retraga pre cale telegrafica memoriu ce se afia inca in mânila agentilor. Guvernul actualu e fermu decisu sa indrepte tota atentiunea sea asupr’ a stărilor interne ale tierei si sa introduca reforme insemnate, spre care scopu camera, cum se afirma, se va conchiamá inca inainte de terminulu statoritul (15 Novembre). Cea mai remarcabila reforma e, prelunga regularea finançelor prin crutiare, straformarea impositului de capu in tr’ unu impositu de avere său venit. E de relevatul numai, ca contributiunea de capu aduce statului acum unu venitul de 12 milioane lei, ceea ce face aprópe a sieptea parte din tóte venitele statului. Unu altu proiectu forte insemnatul va fi reforma a armatei, care fără de a se micusiorá in cadrele sale, totusi trebuiesa se faca mai putienu costisatoré si mai folositore statului. Se intentiu-neza adeca aplicarea armatei in Romani’ a la lucrările publice, precum suntu cladirile de drumuri etc. Se va oferí mai multa atentiune si instructiune publice. Intre astfelui de impregiurári ministrii afirma ca nu li mai resulta tempu pentru politic’ a esterna. Guvernul voiesce sa respecte tractatele esistente, sa nu se prea apropiu de nici o potere si sa satisfaca pretensiunile creditorilor de statu. Acestea se dice ca e politic’ a lui pe viitoru.

Pentru Serbi’ a.

„Republic’ a francesă“ dela 30 Augustu publica subt acestu titlu o energica protestare a celui mai mare poetu alu temporilor nostri in contra crudimilor comise de turci in Bulgaria si Serbi’ a. Simtiementul umanitaru a fostu un’ a din cele mai ferice si mai fecunde inspiratiuni ale dlui Victor Hugo; acestu simtiementu inspira si protestarea de mai la vale, care constiute inca o frumósa pagina literaria. Poetulu in scrierile sele politice, s’ a preocupat numai de punerea in practica riguroasa a principiilor, a reclamatu mai totu-déun’ a solutiunile viitorului, fia elu cătu de departat, fără sa tienă séma de dificultatile presinti, de concessiunile ce trebuie a se face necessitatilor dilei, a căroru satisfacere e mai totu-déun’ a conditiunea esentiala a reusitei.

Eata protestarea de care vorbim:

Este necesariu a atrage atentiunea guvernelor europene asupr’ a unu faptu asiá de micu, dupa cum se pare, încătu guvernele paru a nu-lu vedé. Acestu faptu eata-lu: se asasină unu poporu. Unde? In Europ’ a. Acestu faptu are martori? Unu martoru, lumea întréga. Guvernele lu vedu? Nu.

Natiunile au deasupr’ a loru unu ce care e subt ele, guvernele. La ori-ce momentu, acestu contr’ a sensu isbuñesce: civilisatiunea e in popóre, barbaria e in guvernatori. Acésta barbaria e voita? Nu. Ea e numai profesionala. Ceea ce rass’ a umana scie,

guvernele nu sciu. Acésta provine din aceea ca guvernele nu vedu nimic’ a decâtua print’ acésta miopia: ratiunea de statu; rass’ a umana privesce cu unu altu ochiu: conșcientia.

Vom spaimentá guvernele europene anuniciandu-le unu lucru, ca crimele suntu crime, ca nu e mai permis unui guvern decâtua unui individu de a fi assassinu, ca Europa e solidaria, ca totu ce se face in Europa de Europa se face, ca, déca esiste unu guvern care e fiéra selbatica, trebuie sa fia tratatu că fiéra selbatica; ca in acésta óra forte aprópe de noi, colea, subt ochii nostri, se macelaresce, se incendiéza, se jafuesce, se estermina, se sugruma tatalu si mamele, se vendu fetele si baietii; ca copii pré mici pentru a fi venduti se taia in döue print’ lovitura de sabia; ca se ardu familiele in case, ca cutare orasiu, Balak, de exemplu, e redusu in căte-va óre dela noue mii locuitori la o mii trei sute; ca cimiteriele suntu imbulzite de mai multe cadavre decâtua potu cuprinde, astfelui ca mortii dau pestilentia celor vii cari le-au tramsu macelul; inscintiám guvernele europene, ca femeile insarcinate suntu spintecate pentru a le omorí copiii in pântece, ca pe pietiele publice se affa gramedii de cadavre de femei cu pântecele tăiate, ca cînii rodii pre ultie craniurile fetelor violate, ca tóte acestea suntu oribile, ca aru fi destulu o miscare a guvernelor Europei pentru a le impededá si ca selbaticii cari comitit acese maceluri suntu infioratori; ca civilisatii cari i lasa se comita suntu ingroditori.

Momentulu de a radicá vocea a venit. Indignatiunea universală se revoltă. Suntu óre, cându conșcientia umana ia cuventul si dă guvernelor ordinul de a o asculta.

Guvernele ingâna unu respunsu. Ele au incercat dejá acésta gânganelă. Ele dicu: suntu esagerări.

Dá, suntu esagerări. Nu in căte-va óre a fostu esterminatul orasiu Balak, in căte-va dile; se dice ca suntu döue sute de sate arse, nu suntu decâtua noue-dieci si noué; ceea ce numiti pestilentia nu e decâtua tifosu; n’au fostu violate tóte femeile, n’au fostu vendute tóte fetele, unele au scapatu. S’au schingiuítu prisoneri, dar’ li s’au tăiatu si capetele, ceea ce micsioréza faptulu; copilul care se dice ca a fostu aruncat in iataganu, n’au fostu pusu, in realitate, decâtua in verfulu nnei baionete; unde e unul puneti doi, etc. etc.

Si apoi, pentru ce s’ a revoltagu acestu poporu? Pentru ce o turma de ómeni nu se lasa sa fia posediti că o turma de dobitóce? Pentru ce? etc. etc.

Acestu modu de a ascunde adeverulu adauga erórea. A sicaná indignatiunea publica, nimicu mai misericordie. Usiurările agravéza. Acésta e o suptilitate care pledéza pentru barbaria; e Bizantiulu acusandu Stambululu.

Sa numim lucrurile cu numele loru. A ucide unu omu la coltiulu unei paduri care se numesce padurea Negră e o crima; a ucide unu poporu la coltiulu celei-lalte paduri care se numesce diplomacia, este ierasi o crima.

Mare. Eata totu.

Ori-ce crima se micsioréza in raportu cu enormitatea sea? Vai! acésta e in adeveru o vechia lege a istoriei. Omora siése ómeni, esti Troppmann; omora siése sute de mii, esci Cesare. A fi monstruosu, e a fi acceptabilu. Probe: Saint-Bartelemy, bine-cuventata de Rom’ a, dragonadele glorificate de Bossuet; Dóue Decembrie, salutatul de Europ’ a.

(Va urmá.)

„Cerespondintio particulara a jurnalului „la Patrie.“

„Belgralu, 7 Augustu. — In sfer-

situ precum vamu telegrafatu, bulentinul oficialu de aséra a bine voitua sa faca cunoscutu locuitorilor din Belgradu desastrulu dela Knaisevati, pre care vi l’amu comunicatu, prin depezia acum trei dile. Au trebuitu negresit resone puternice, pentru că guvernul serb sa se decida a ridicá unu coltiu din velulu care ascunde infrângerile armatelor serbe. Chiaru in ajun, acelasi buletinu inregistréa victorii, si totu de-oata pe neastepitate populatiunea afla ca turci ajunsera pâna in mijlocul tieri.

„Cu tóte codelele comunicatiunei guvernamentale, fia-care a intielesu indata despre ce era vorba, si amu fostu martori a unor scene de disperare grónsica intr’o familie unde amu fostu invitatu sa petrecu sér’ a. Unde suntu turci, poti sa-mi spui? mi dicea unu nenocritu betrânu cu lacramile in ochi. Vai! turci precum se scie bine la ministeriu, ceea ce nu se va puté ascunde multu tempu, suntu in fati’ a Deligradului, pre care lu ataca de trei parti, pre cându Osman pasi’ a, dupa ce a imprasciatu armat’ a lui Ljes Janin, inaintéza cătra Tioneipi’ a, de unde va puté pré lesne in căte-va dile, cu mici lupte sa se apropie de Belgradu.

„Biata Serbie! de n’aru mai vení ceva disordine interiore, tóte de temutu, sa complice o situatiune atâtua de grava. Aru fi negresit tempulu că diplomati’ a sa incépa a lucră. Cătu pentru silintile ce-si dău aici că sa se mai rídice, suntu de totu nule. Si facu mutualu reprosuri pentru gresialale comise, si toti striga pe tóte tonurile ca Serbi’ a cadiutu din caus’ a altor’ a.

„Vin’ tóta este a românului; dela densulu, dela acestu nemernicu, dela golanu, vine totu reulu. Tóte copilarii, prostiile si inventiile comice pre tóta diu’ a se arunca cu multa generositate asupr’ a românului. Prin t’renulu victoriile cele mai stralucite se schimbă deodata in perderi, si déca d. de Cernaieff nu invinge pre inimicu in cunoştintie strategic, negresit blasphematu de român este caus’ a. Veti vedé preste curendu aruncându responsabilitatea acestui resbelu intreprinsu cu atâtua usiurintia totu asupr’ a românilor. Voru scôte ca densii au impinsu pre Ristici si colegii sei la actiune.

„De aceea trebuie sa si vadă cineva cum suntu tratati acestei nefericiti, obligati a-si versá sâangele pentru o cauza care nu este a loru. La cea mai infaictiune a regulamentelor, striga tradare si i torturéza cu grămadă. Déca unu batalionu de militieni serbi se retragu dinaintea inamicului, ceea ce adesea se intempla, — se decimédia o jumetate companie de români, fără nici o forma de procesu. Intr’ unu modu mai săngerosu, este repetiti’ a acelei istoriore ce mi-a remas nestersa din memorie de cându eram copilu, in care unu ingeniosu percepto princiariu snoapea de lovituri pre unu jude servitoru alu palatului, la fia-ce gresiéla ce comitea regalulu seu elevu.

„Bietii români! serbii le refusa chiaru dreptulu de a se rugă lui Ddieu in limb’ a loru, suprima séu imputinéza scólelor loru; intr’ unu cuventu se silescu a-i tiené intr’o stare de inferioritate in tóte privintiele, inse ii gasesc buni că sa mérga la macel. La Zaiciaru s’au batutu că nisice turbati, si pentru cătiva au fugit dimpreuna cu fratii loru de arme serbi numai decâtua se condémna in blocu tóta națiunalitatea loru si i tramitul la spandjuratore, unde pâna acum n’au mersu nici unul dintre serbi, de-si in mai multe renduri au intorsu calâciele cu mii de deodata. Modulu acesta de a pastră intacta reputati’ a de curagiu destulu de prefacuta a serbilor, este criminalul in primulu rang. Negresit ca tieranulu serb pote sa se faca unu bunu soldat; dara că

Iuptatoriu nu infatiseaza ceva estraordinaru, cu totale legendele puse in circulatiune cu aceasta ocazie de catre cronicarii slavofili, cari au imprumutat dela greci procedeul care consista: a introduce in dosa mara reclama in istorie. Numai este indoiela, printre populatiunile de origina slava, acele cari merita a fi renomite pentru bravurilor lor suntu mai intai polonesii, croatii si muntenegeeni. La densii, fiii mari aristocratiei, seu aceia ai familiei distinse, tieni ca onore a merge in capulu aparatoriilor patimentului nationalu, in vreme ce aici nici unul din aceia cari apartin elementelor guvernamentale trecute, presinte si viitoare, n'au fostu inca indreptati spre fruntarie.

"Mai multi inse se vedu impodobiti cu uniforme si cu mari sabii, ce tirascu cu sgomotu pe paveuri cu unu aeru de Matamori forte nostimi. Tristu! tristu! aru dice Hamlet.

"Dar' deca aru crede cineva pe generalulu generalu si care 'si propune a luá directia operatiunilor totalu are sa se schimbe. Victor'ia are, de acum inainte sa se inlantiuasca la carulu seu triumfatoriu sub drapele serbe. Turcii trebue ca sa se tieni bine. Personalulu lui Ruski-Mir in completu este acolo sub arme, gata a le tiene peptu." Tr. Carp."

Societatea academică română. Siedintă din 16/28 Aug. 1876.

R A P O R T U L U

delegatiunei societătiei academice române
presentatui societătiei la deschiderea sesiunei din 16/28 Aug. 1876.

Dloru membri! Delegatiunea societătiei academice române vine, la deschiderea sesiunei anuale, a supune onorabilei societăti resumatul activitătiei sele in cursul anului incetatu.

I. In prim'a linia vinu lucrările esecutate si date publicitatii, si a-nume:

a). Terminarea proiectului de dicționar, lucratu de comisiunea lexicografica cu concursul unor'a din membrii societătiei, conformu cu dorintia expresa de societate in sessiunea anului trecutu. Acum aceasta opera se supune criticei generale a publicului literar, si astépta cu incredere opinioane barbatilor competenti, de cari sa se pote folosi sectiunea filologica la revisiunea preveduta prin regulamentul relativ la aceasta lucrare.

b). Continuarea lucrării glosarului pâna la lit. N, care dupa promisiunea membrilor comisiunei, legitimiza sperantia a se termina in anul urmatoru.

c). Tiparirea traducerei in limb'a romana a operei principelui Dim. Cantemir Descrierea Moldaviei, lucrare inceputa de d. A. Papiu Ilarianu si incheiata prin staruintele comembrii d. G. Baritiu.

d). Tiparirea a 15 cõle din traductiunea Istoriei imperiului otomanu, compusa totu de principelui D. Cantemiru.

e). Publicarea traducerei operelor lui C. Cr. Sallustiu, esecutate de d. Dem. Dobrescu.

f). Publicarea analelor societătiei din sessiunea anului 1875.

Aci e locul de a se nota ca, pentru mai multe motive, s'a impecdecatu tiparirea traducerei comentarielor lui Cesare de Belulu civilie si anese, esecutate de d. Caianu; asemene si traductiunea filipicelor lui Cicerone, din causa ca tradicatoriul a intardiatu cu revisiunea ce i se recomandase de sectiunea filologica.

II. Cu fericire se anuncia societătiei ca din operile puse in concursu s'au presentatui urmatorele manuscrite:

a). Gramatica limbei române, partea II, Sintactic'a, cu devis'a: "Lit-

tera sermonis fida ministra mei" Ovid.

b). Patru traduceri din Titu-Liviu cu devisele.

1. "Titi Livii lactea ubertas."

2. Habuit illa aetas inauditum omnibus saeculis celebrandumque miraculum, ut tantam urbem ingressi alia extra urbem quaererent. (In epistol'a ad. Paull D. Hieron).

3. μάχου ὑπὲρ πατρίδος (luptate pentru patria), din prefati'a latina a chronicului moldo-vlachilor de principele Dem. Cantemiru.

4. In maxima fortuna minima licentia.

III. Situatiunea financiara a societătiei se poate vedea in tabellele anexe prelunga acestu raportu; aci ne marginim a nota:

a). Escendintele care dupa bugetul votat in sessiunea anului trecutu, se prevedea a fi in sum'a de lei 5627, acum se urca la cifr'a de lei 10,650,04; acestu escedinte inse computa si sum'a donatiunei facuta de fericitulu repausatu archim. Melchisedecu Radianu, care donatiune, de-si dupa anunziarea donatorului era de 400 galbeni, dara dupa lamurirea finala s'a constatatu a fi numai de 3,382 lei. Acesta avere remasa dela repausatulu archimandritu se considerase de guvern ca sucesiune vacanta, dar' dupa ce delegatiunea proba legitimitatea dreptului seu, se restitui societătiei fara procesu.

b). Subventiunea acordata dintru incepere societătiei academice din bugetul statului, in suma de lei 23,500 lei, ier' in cele din urma reduse la 10,000 lei, ministeriul din anulu trecutu, suptu motive de economia, o suprimase, si societatea se afla in trist'a situatiune de a nu puté functiona din lipsa de medie pentru acoperirea speselor necesarie la tienerea siedintelor. Gratia bunei vointie a guvernului actual, sub-ventiunea dn 10,000 lei s'a restituitu prin votulu camerei nationale, si avemu ferm'a sperantia ca se va marfi dupa necesitatile acestei institutiuni si se va fisá prin o anume legge.

c). O importanta inchietudine a preocupatu pre delegatiune relativ la fondurile puse la cas'a de depuner si consemnatii. Bonurile societătiei in valore de 280,000 lei au disparutu impreuna cu alte fonduri ale particiilor, si delegatiunea n'a pututu capta nici macaru valórea cuponelor cuvenite pe 1 Iuliu anulu curinte. Dara dupa reclamatiunile facute, onor ministeriul de finacie a promis ca in sessiunea viitoare a camerei va cere desdaunarea tuturor persoanelor frustrate de delapidatori.

d). De beneficiile legatului repausatului intru fericire generalu C. N. Herescu, societatea inca nu s'a pututu folosi. Presedintele societătiei va supune unu istoricu special spre a se vedea fazele prin cari a trecutu pâna acum acesta afacere, pentru ca societatea sa ia decisiunea ce i se va paré mai nimerta.

IV. Bibliotec'a societătiei s'a mai inavutitu cu 72 volume seu fascicule cumparate, si cu 77 volume donate mai alesu de dnii gen. G. Adrianu, baronu d'Avrilu, Al. Odobescu si altii. Din fondurile bugetului votat-sau legatu 88 volume din cărtile societătiei. Pre langa acestea este de mentionat acisiunea aparatelor de observatiuni meteorologice, cari s'a cumparatu din tondurile votate anulu trecutu, si cari deocamdata s'au incredintatu dlui comembriu P. S. Aurelianu.

V. Responsu de multiemire s'a primitu dela dnii Rich. Lepsius, Ad. Tobler, Max Müller, Grand Duff si generalele G. Adrianu, pentru numirea de membrii onorari ai societătiei, precum si pentru operele ce li s'au transis apoi dela academi'a regale de scientie si litere din Copenhag'a, dela societatea geografica din Parisu' dela academi'a de scientie din Berlinu, dela academi'a de scientie din Vien'a si dela institutulu archeologic din Rom'a pen-

tru operela ce li s'au tramsi de societatea nostra academica.

VI. Societatea are a deplangere esira din vietia a doi barbati distinsi cari au onorato: unul este membrul seu actuale, venerabilele P. Poenaru, care a lucratu o vietia intréga pentru propagarea scientielor si-a instructiunei printre români, si celalalt este membrul onorariu Frid. Diez, marele maestru alu gramaticei comparative a limbelor romanice. Delegatiunea nu se poate indoii ca societatea, impreuna cu natuinea, va regreta aceste perderi irreparabile.

Presedinte A. Treb. Laurianu.

Secretari generale, I. C. Massim.

"U. p. A."

Cursulu supleloriu din Idicelu.

"Milióne de căli are deschise Domnul, prin cari te poate binecuvânta!" (Lavater.)

Progresulu, ce l'a avutu acestea cursuri pre terenulu pedagogico-didacticu au indemnaturu pre pre venerabilulu consistoriu archid. a le tiené si pre venitoriu.

Precum se vede din raportulu publicatu in „Foisiór'a Tel. Rom.“ Nr. 8 a an. cur. totale cursurile au fostu cercetate de mai multi invetiatori; afara de cerculu Desiului si alu Idicelului.

Ifindu denumitul subscrisulu si pre acestu anu ca conductoriu pentru cerculu Idicelu pre tempulu anunciatu m'am si aflatu la loculu destinat, spre a corespunde inaltei mele misiuni. Cu parere de reu inse amu trebuitu se incepu prelegerile numai cu cei 9—10 invetiatori ce se afla presenti.

Si ore care se fia causele acestui numeru atatu de micu alu asultatorilor?! Séu dora in cercurile Desiului si Idicelului, ce se estindu dela marginile Moldovei si a Bucovinei pâna cîtra Maramuresi, asiá dara intréga partea Ardéului spre resaritul media nöpte nu se afla numai vr'o 28 parochii cu scole si invetiatori de ai nostri, cîti s'au inscris si au luatu parte in anulu trecutu la ambe aceste cursuri ?!

Séu dora invetiatorii nostri suntu toti asiá de cualificati, incat si se nu mai aiba lipsa de o cualificatiune ulterioara?

Dupa cum 'mi este bine cunoscutu, in ppresbiteratulu Turdei superiore se afla vr'o 22 parochii, in alu Bistritiei vr'o 20, in alu Muresiu-Osiorheiului vr'o 14; totu pre atatea se afla si in celealte ppresbiterate pre cum a Muresului, Solnociului I si II in cari afara de vr'o trei invetiatori nici unul nu au depusu esamenulu de cualificatiune.

Acesta este destulu documentu spre a constata ca intru cîtu interesă pre invetiatorii nostri perfectiunarea si coresponderea inaltei loru chiamări si datorintia

Si ore cui este acesta mai de lipsa ca la unu invetiatoriu, care are de objectu a influintiá intru adinsu asupra poterilor unui copil cu scopu de alu perfectioná. Si spre ajungerea acestui scopu se ceru anumite reguli seu principii, a căroru sciintia se dice: — Pedagogia. — Platone dice: „Nimicu mai divinu, decat a educatiunea, cîci fiind junimea educata bine si cum se cuvine, caletori'a prin vietia si fericita.“

A fi educatoriu seu invetiatoriu si a nu cunoscse principiele pedagogice, insémna atatu cîtu: a merge in padure, fara de secure; adeca poate de-si incarca ce-va, dara numai uscaturi si putrejuni.

Causele principali dupa parerea mea suntu:

a). Starea misera, in carea se afla invetiatorii nostri, cari pre langa putinul salariu, nici acel'a nu-lu capeta regulat.

b). Nepasarea comitetelor parochiale si a preotilor, cari aru avea

de sănta datorintia a ingrijí că invetiatorii sa depuna esamenulu de cua-lificatiune si sa-i silésca a luá parte la cursurile suplelorie, — cîci la din contra voru fi delaturati din oficiu, — si

c) Pre langa totale acestea, sa-mi ierte fratii invetiatori, ca un'a din cauzele principali li se atribue si loru adeca: suntu prea comodi, — escus'a cu economia aici nu are locu. In Dumineci, serbatori si alte dile nefavorabile pentru economia nu le e prea dragu a cetei, si a se pregati pentru propuneri. Avemu o multime de foi scolare, redigiate de barbati demni de scola, cari se potu procură cu sume bagatele. Eata „Foisiór'a Telegrafului“ care e cea mai sfinta din tota foile, cîci ea nu este altu ce-va decat unu premiu langa „Telegrafulu Romanu“, cu alte cuvinte gratis si are bunetatea ca aduce materii forte folositore pentru ori-ce omu carturarui, „Scola româna“ cu 5 fl. v. a., cu carea invetiatorii multe forte multe din cele de lipsa potu astă in dens'a.

Deci fratilor invetiatori, preoti si alti barbati, cari ve interesati de cauza scolara; sa ne incordâmu totale puterile, sa ne facem datorinti, sa imbratisiem cu totii cauzele scolare, sa jertfim celu din urma crucieru pentru scole si sa ne ajutam noi pre noi; cîci dupa cum spune proverbiul francesu: „Deca te ajuti 'ti ajuta si Ddieu“.

Nicolau Reu,
conductoriu.

Varietati.

** Sosirea Majestătiei Sele avu locu la 7 1/4 ore diminea'ta. La gara au intempinatu pre preinaltulu ospe autoritatile mai inalte militari civili, si din cleru, o compania de onore cu stégu si musica, si reuniriile cu stégurile lor. Clerulu si autoritatile civile l'a intempinatu la cuartirul Majestătiei Sele in piata mare, in localitatele comandei generale.

** Domnitorul Romaniei. Principale Carolu se dicea ca va sosi eri s'er aici spre intempinarea Majestătiei Sele si a trasu in resedint'a archieppieei noastre. Pâna adi diminetia nu s'a adeverit scirea acăsta.

** In suit'a Majestătiei Sele suntu adjutanii generali FML de Mondel Beck, adjutanu a latere bar. Lieneisen si Nemethi, consiliariul de curte de Papay. Joi au sositu secretariul Arpad de König si furirulu curtiei Vranko.

** Escentia Sea bar. Wenkheim sosesce aici adi insocitu de unu consiliari ministerialu.

** Conductu de facile va fi mâne săra din partea inteligintiei fără deosebire de natuinalitate insocita de reuniunea cantăretilor din locu. Pompeierii voru apară in armatură loru completa.

** Inscintiare. La gimnasiul rom. gr. or. din Bradu cott. Zaran-dului si scolele normale de acolo se voru incepe prelegerile pro an. scol. 1876/7 ia 3 Sept. c. v. iéra inscrierile voru fi in 1 si 2 Sept. ceea ce se aduce la cunoștința publică spre orientare celor interesati.

Bradu 27 Aug. 1876.

Dirctiunea.
N. I. Miheltianu,
director.

** Atragemu atentiuca cetitorilor nostri la o invitare de prenumeratiune la 20—22 cuventari bisericesci, ce o face dlu Titu Vespašianu Gheaj'a presbiteru gr. or. la institutulu corectionale regiu din Gherla (Szamos-Ujvár), cari intr'unu tomu I. se voru pune sub tipariu, indată ce voru fi insinuati atât'a prenumeranti, iucătu sa se pote acoperi spesele tiparrei. — Pretiul pentru prenumeranti este numai 1 fl. v. a.; iéra pretiul de vendiare va fi 1 fl. 20 cr. v. a. Nu este de lipsa, a se tramite banii

mai multe, ci numai la primirea cărtiei; acum a se poftesce numai insinuarea de prenumeratiune, că cătu mai în grabă sa se pôta pune aceste cuvențări sub tipariu.

Caldură si iubirea fratișca, cu carea s'a primitu cartea mea „Anghir'a crestina séu cuventările funebrați” — de-si pretiul dela cea mai mare parte inca nu l'amu primitu — me indémna, că sa sperez si de astădata in concursulu si spriginișu re-verendissimilor domni protopopi trac-tuali si multu onoratei preotimi.

Din „Anghir'a crestina“ se mai află inca la mine exemplare de vendutu.

Gherl'a in diu'a adormirei Maicei Domnului 1876.

(†) Ananie Trombitasiu de Bethlen impartasiesce amiciloru si cunoștitorilor sei trist'a scire despre repausarea pré iubitului seu fiu Georgiu care in estate de abia 9 ani 'si dede dupa un'a suferintia de 6 dile in difteritis spiritulu seu celu maretii si nobilu la 1 Septembre st. n. — Re masitile pamentene se astrucara la 2 Sept. in Berchiesiu, la care detorintia crestinesca luara — afara de mam'a defunctului — toti cunoscutii din apropiere parte, cărora li se esprime prin acést'a cea mai ferbinte multiamita!

Locu deschisu.*)

Roscani in Augustu a. c.

Onorate dle Redactoru! In Nr. 61 alu „Tel. Rom.“ amu fostu reflec-tatu respective combatutu tóte neade-verurile si scorniturile dlui cores-pundinte A. din Nr. 42 alu „Teleg. Rom.“ a. c. cu privire la alegerea de parochu in Roscani, dar' dlui nefindu indestulit u cu atât'a, se puse si in Nr. 65 alu „Tel. Rom.“ a. c. de nou 'si incordă tóte puterile si fabrică si mai grosolan neadeveruri că mai nainte; — inse eu prelunga sustinerea celoru combatute in Nr. 61, care se vede ca au afumatu cătu de bine pre inteleptulu corespondinte; — ve rogu dle redactoru permitetimi că de in-cheiere a mai adauga urmatorulu re-spunsu pe scurtu:

Invetiatulu corespondinte déca nu mai află in dictionariu lui celu falsu cuvinte cu care pre nedreptu sa me inculpeze, apoi 'si incoronă introducerea cu amintirea morbului de care patimescu, ca cădu m'aru compatimí, — dar' de astfelu de compatimire se ferescă Ddieu si pre pui de sierpe, căci nu e pornita din simtiu crestinescu ci chiaru pismatareti.

Ca inteleptulu d. corespondinte au fostu prin subscrisulu si dlu I. M. angajatu pentru ocuparea parochiei din cestiu, nu e dreptu, precum nici prin alti fruntasi din comuna, — apoi ca densulu din inceputu n'au avutu voie pentru acésta parochia, si de cre-diutu si nu prea, ca de eră asiá, nu se adresă prin epistola dlui I. M. inca de pre câmpulu de exercitiu in arme in tóm'n'a trecuta, prin carea sarandui mânile 'lu rogă că se staruiesca la poporu se fia alesu, dar' prin asiá ceva sa me ierte, ca si au datu singuru testimoniu de minoranu, — dicendu mai departe ca numai la indemnulu dlui I. Morariu au competat, asiá dara nui mirare ca dlu I. M. iau pusu si conditiuni. Tóte cele-lalte puncte, că unele lipsite de orice argumentu positivu nu le afu demne de a perde tempulu cu insi-rarea loru speciale, ci le declaru in generalu de neadeveruri.

In fine amu se observu numai, ca inteleptului d. corespondinte, sa-i fia rusine a mai si pomeni, despre aceea, ca dora eu si dlu I. M. amu fi fostu causatorii stricărei salariului

*) Dâmu de incheiere si aceste publica-tări observandu ca unele expresiuni vatame-tore le anu cassatu espressinni, cari suntu de natura a milită contra autorului. Red.

Redactoru responditoru Nicolau Crîșteia.

preotiescu (parca i s'a luat din gura) despre ce nu credu, ca nici cădu nu va puté produce vre-unu argumentu positivu, pre cădu subscrisulu si cu dlu I. M. in tóta bun'a vreme putem producere documentu legalisatu de intregră comuna, cumca noi dela incep-putu amu fostu contrari straformarei salariului odata sistemisatu — dar cau'sa cetescă-o mai bine in Nr. 61 apoi me miru si de aceea ca cum se pote esprimă asiā prostesce, ca numai prin alte dovedi s'arajunge scopulu, — dă ca ce scopu? iau remasu in pena, domne ce mai dovedi de minune au produsu dlui, precum i place dlui a inferă pre altii, si cu deosebire tocma pre acel'a, carele au fostu pentru densulu cădu nu vené la mijlocu casulu pentru straformarea salariului, pre cum si aceea, ca dlui au fostu declaratu de poporu dela micu pâna la mare, de pré falosu si domnosu. Pardonu! inca un'a amu sei spunu inteleptului corespondinte, ca adeca la scrierea corespondintelui se fia mai precautu, adeca că nu cumva vre-unul dintre inteleptii sati-risatu de densulu sa se apuce a descrie publicului, decursulu splendoritului esamenu ce densulu a reportat cu elevii sei de a IV clasa din estu-anu, care in cetire se opintira de totu, bă numai dupa mai multe coregeri din partea inteleptului invetiatoru si co-respondinte alu nostru putura pro-nunciată limpede, — apoi la computu haru Dlui, déca ceteu pe carte apoi sciau si intrebarea si respuntau căci ambele stau in carte, si ce nu intelegeau (elevii de a III clasa) se instruau de inteleptulu invetiatoru, carele cu tóte ca prin esamenu n'au dovedit nici căta activitate deliginte, este platin bine (pe siedere) de por-poru si sustienutu, tocmai prin intel-legintă din cestiu, — dar' fia sigura ca cu astu-feliu de maniera nu o se faca multi pureci pe aici, si dieu cu tóte ca dupa dlui e capacitate inalta, totusi nime nu va plâng dupa densulu.

Sofroniu Furc'a
inventiat.

Burs'a de Vien'a.

Din 28 Augustu (9 Sept.) 1876.

Metalicele 5%	66 65
Imprumutul nationalu 5% (argintu)	70 05
Imprumutul de statu din 1860 . . .	111 80
Actiuni de banca	859 —
Actiuni de creditu	146 80
London	121 60
Obligationi de desdaunare Unguresci	75 40
" " " Temisiorense	73 75
" " " Ardeleanesci	74 75
" " " Croato-slavone	86 —
Argintu	101 90
Galbinu	5 80 1/2
Napoleonu d'auru (poli)	9 70
Valut'a noua imperiale germâna . . .	59 06

Publicatione.

Inaltulu ministeriu reg. ung. de comerciu si agricultura, prin emisulu seu din 10 Martiu 1876 Nr. 4857, a incuiintiatu comunei Sesiori comitatulu Sabiu, tienerea a dôue ter-guri anuali, si anume in 30/18 Martie si 26/14 Octombrie in fia-care anu, cu acea adaugere ca in cele trei dile inainte de diu'a statorita se va tiené tergu de vite, ceea ce prin acést'a se aduce la cunoscintia on. publicu ca primulu tergu se va tiené de presentu in 26/14 Octob. a. c.

Sesiori in 1 Sept. 1876.

Primari'a comunei.

N. I. 540/1876.

Publicatione.

In 24 Septembre a. c. st. n. se va dă in arenda dela órele 10—12 din di in cancelari'a comunei Gurariului pre calea licitatiunei urmatorele regale ale numitei comune si anume:

1. Cracimaritulu in co-muna cu pretiul strigărei de 2500 fl.
2. Mór'a din susu cu . . . . . 400 fl.
3. " " " josu " . . . . . 500 fl.

4. Pasiunea din mun-te Cindrelu cu	600 fl.
5. Pasiunea din muntele Nicolescu cu	400 fl.
6. Pasiunea din muntele Gausiór'a mare cu	250 fl.
7. Pasiunea din mun-te Foltea cu	300 fl.

pre tempulu dela 1 Ianuariu 1877 pâna la 31 Decembrie 1879.

Doritorii de a luá in arenda aceste regale au de a depune unu vadu de 10% alu pretiului de strigare.

Arendatorele va avea a intregi va-diu depusu pâna la cautiunea prescrisa.

Celealte conditiuni de licitatiune se potu vedé atât in acestu inspec-toratu cătu si in cancelari'a comunale din Gurariului.

Sabiu in 1 Septembre 1876.

Inspectoratulu cercuale.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scol'a gr. or. din Topliț'a româna, ce e impreunatu cu unu salariu de 300 fl. v. a. in bani din cass'a alodiala comunala, cuartiru libru, lemne si servitoru, se escrie prin acést'a concursu.

Doritorii de a ocupă acestu postu invetiatorescu au de a-si indreptă la subscris'a Eforia scolară pâna in 23 Septembre st. v. suplicele loru prove-dute cu urmatorele documente:

1. Ca au absolvit celu putienu 4 clase gimnasiale.

2. Testimoniu despre purtarea morală exemplaria.

3. Ca pre lângă limb'a româna suntu versati si in limb'a magiara perfectu, si au cunoscintia si a limbei germane.

4. Cei ce pre lângă conditiunile susu numite voru avea esamenele de maturitate séu absolutoriu de teologia se voru preferi.

Din siedinti'a senatului scolaru.

Topliț'a in 23 Augustu 1876.

Georgiu Popescu,

presid.

Ioanu Maieru.

1—3

Ad Nr. 66/1876.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scol'a poporala gr. or. din Cetea.

Emolumentele suntu:

1. Cuartiru liberu si lemne de ajunsu.

2. Dela 120 familii cătu un'a ferdela cucuruzu sfârmitu.

3. Venitele stolari usuate in proto-presbiteratu.

4. Portiunea canonica constatatore din 10 jugere pamentu aratoriu de clas'a I; cari computate in suma totala, dau sum'a de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă acést'a parochia voru avé a-si asterne petitele instruite in sensulu stat. org. la subscrisulu, pâna la terminulu indicat.

Emolumentele suntu: in bani 400 fl. v. a. si cuartiru séu in lips'a cuartirului relutu de 60 fl. v. a. cari voru a competi la acestu postu, au a-si asterne concursele sele bine instruite cu documentele recerute si cu deosebire despre cunoscerea limbelor patriei române si magiare la scaunul scolasticu comunale in Hatiegă.

Bersanu, primariu.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scol'a poporala gr. or. din comun'a Besanu, se escrie prin acést'a concursu, cu terminulu pâna la 8 Septembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

150 fl. v. a. salariu anualu, cuartiru naturalu cu gradina de unu caru de cucuruzu si 2 stâng. lemne de focu.

Doritorii de a ocupă acésta sta-tiune, se aviséza a-si asterne suplicele loru instruite in sensulu stat. org. la subscrisulu, pâna la terminulu indicat.

Dev'a 8 Aug. 1876.

Pentru comitetulu parochialu.

Ioanu Papiu,

3—3 protop.

ad Nr. 153—1876. prot.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a a III Tielin'a, protopres-biteratulu tractului Sighișoară; se escrie prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 12 Septembre 1876 v.

Emolumentele suntu:

1. Cuartiru liberu si lemne de ajunsu.
2. Dela 120 familii cătu un'a ferdela cucuruzu sfârmitu.
3. Venitele stolari usuate in proto-presbiteratu.
4. Portiunea canonica constatatore din 10 jugere pamentu aratoriu de clas'a I; cari computate in suma totala, dau sum'a de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă acést'a parochia voru avé a-si asterne petitele instruite in sensulu Stat. org. la subscrisulu, pâna la terminulu indicat.

Sighișoară 12 Augustu 1876 v.

In contielegere cu comitetulu parochiale concerninte.

Oficiul ppescu gr. or. Sighișoară.

Zacharie Boiu,

3—3 protop.

Anunciu.

Un'a casa cu 5 incaperi si nemestii de economie, impreuna cu gradina de 5 jugere 1175 orgi patrati, precum si 26. jugere 1336 orgi patrati aratura, 1. jugeru 1370 orgi patrati livezi in

Ogn'a (langa Sabiu) suntu sub conditii favoritore de ven-dutu.

Suntu si mai multe jugere aratura si livedi in apropierea comple-xului de susu, de datu.

Sciri mai de amaruntu da in Sabiu.

Advocatulu de tiéra.

Victoru Sill.

Piat'a mare Nr. 24.

(2—3) Editur'a si tipariul tipografiei archidiocesane.